

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра біології та екології

Силабус
навчальної дисципліни
«ДЕКОРАТИВНЕ ОЗЕЛЕНЕННЯ»

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	ДЕКОРАТИВНЕ ОЗЕЛЕНЕННЯ Мова викладання – українська.
Викладачі	Козак Максим Іванович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та екології.
Профайл викладачів	http://biolog.kpnu.edu.ua/kozak-maksym-ivanovych/
E-mail	kozak@kpnu.edu.ua
Консультації	М.І. Козак: вівторок 14.00–15.00 / 15.30–16.30 четвер 15.00–16.00 / 15.30–16.30 Місце проведення консультацій – 1А аудиторія Корпус №5, платформа MOODLE.

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна удосконалює здатність розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у галузі професійної діяльності.

3. Мета і цілі курсу

Мета дисципліни – навчальної дисципліни є формування у студентів знань про біологічні особливості декоративних рослин їх різноманіття; закономірності процесів формування садово-паркових композицій, наукових основ ведення декоративного садівництва та квітникарства, а також умінь і практичних навичок із розмноження, вирощування та використання в озелененні ландшафтів..

Загальнотеоретичні завдання:

- дисципліни полягає у формуванні системи знань з тенденцій розвитку теоретичних та методичних прийомів впровадження науковопрактичних підходів із створення систем зелених насаджень;
- розробки ландшафтно-архітектурних комплексів та їх дизайну на основі моделювання;
- використання еколого-біологічних особливостей рослин під час формування збалансованих екосистем та ландшафтів в Україні та в світ;

Практичні завдання курсу вбачаємо в тому:

- вивчення практичної концепції еколого-біологічного квітникарства;
- використовуючи загальні характеристики морфологічних та біологічних властивостей;
- використовуючи дані щодо способів збереження природнього різноманіття; особливостей технології вирощування декоративних рослин.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійного та/або дослідницького характеру у галузі біології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.

Загальні компетентності:

ЗК 02	Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.
ЗК 03	Здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз і контекстуалізацію значного обсягу наукової інформації з різних джерел, інтерпретацію результатів наукових досліджень.
ЗК 06	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 07	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності, критично ставитись до отриманої інформації.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 02	Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.
СК 03	Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси.
СК 04	Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.
СК 06	Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний, заочний). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій.

5. Результати навчання

ПРН 08	Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.
ПРН 11.	Розуміти структурну організацію біологічних систем на молекулярному рівні.
ПРН 12.	Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.
ПРН 19.	Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації.

Студент має знати

про роль та функції зелених насаджень у населених пунктах; принципи розташування та формування зелених насаджень; нормативні документи щодо створення та підтримання зелених насаджень; підходи до створення рослинних композицій з точки зору ландшафтної архітектури.

Студент повинен вміти:

Орієнтуватись в основних підходах до проектування та створення різних видів зелених насаджень; визначати необхідні норми зелених насаджень для населених місць та їхніх районів; формувати рослинні композиції для різних садово-паркових об'єктів

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітньо-наукова програма	Освітня програма ЕКОЛОГІЯ

	За спеціальністю Е 2 Екологія Галузь знань Е Природничі науки, математика та статистика Освітня кваліфікація Магістр з екології Професійна кваліфікація Еколог. Освітня програма ГЕОГРАФІЯ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ За спеціальністю С6 Географія та регіональні студії Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини Освітня кваліфікація Магістр географії Професійна кваліфікація
Рік навчання / рік викладання	1
Семестр вивчення	2
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	40
Лекційні заняття	20
Практичні заняття	20
Самостійна та індивідуальна робота	80
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: прикладна ботаніка, сучасні проблеми біології та здоров'язбереження.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання мультимедійного обладнання проектора й ноутбука/ персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

9. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що студенти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<http://kpmu.edu.ua/pravyyla-vnutrishnoho-rozporядku/>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що студенти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що студент поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершить цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання магістром питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що студенти не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана

Огієнка

<https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view>)

та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана

Огієнка

(https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSlMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLV_VQSDZmNjU4/view) .

Очікується, що роботи студентів будуть їх власним здобутком. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури студенти можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри біології та екології а також інтернет ресурсами. Студенти заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що аспіранти будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

Викладачі щотижня проводять консультації.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	лк	пз	лаб.	інд.	с.р.
Тема 1 Квітникарство та декоративне садівництво як навчальна дисципліна.	28	4	4			20
Тема 2. Квітникарство незахищеного та закритого ґрунту	28	4	4			20
Тема 3. Характеристика декоративних деревних рослин	32	6	6			20
Тема 4. Технологія створення пейзажних композицій та флористика	30	6	4			20
МКР	2		2			
Разом годин	120	20	20	-	-	80

11. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, що присвоюються магістрантам:

Розподіл балів з дисципліни

Поточний і модульний контроль (60 балів)				Сума
Поточний контроль на заняттях	МКР	Самостійна робота	ІНДЗ	
30 балів	50 балів	10 балів	10 балів	100 балів

Поточний контроль (20 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності студента на навчальних заняттях – 12. ([URL:https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view](https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view)).

Студент, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, аспірант повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота (10 балів)

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які студенти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється аспіранту на практичному занятті.

Контроль за іншими видами самостійної роботи здійснює лектор на консультаціях.

До того ж, самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в поза аудиторний час; підготовку до обговорення окремих теоретико-практичних тем; самостійне вивчення окремих теоретичних тем курсу; підготовка до написання модульної контрольної роботи; відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій кафедри); підготовка до складання іспиту.

Студенти, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

СР 10 балів	«задовільно»	6 – 7
	«добре»	7 – 8
	«відмінно»	9 – 10

Модульна контрольна робота (30 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Магістри, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 30 балів	«задовільно»	18 – 21
	«добре»	22 – 26
	«відмінно»	26 – 30

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок аспіранта на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

Основна література

1. Антонець М. О., Антонець О. А., Міленко О. Г., Суховієнко А. А., Ворвихвіст М. С. Вплив екологічних чинників на сортову реакцію лілій. Вісник ПДАА. 2021. № 1. С. 43-54
2. Білоус В.І. Декоративне садівництво. Умань: Вид-во Уманського НУС, 2005. 296 с.
3. Іщук Л.П., Олешко О.Г., Черняк В.М., Козак Л.А. Квітникарство. Біла Церква: Вид-во Білоцерківського НАУ, 2014. 292 с.
4. Skliar, Viktoriia; Smoliar, Nataliia; Kozak, Maksym; Liubynskyi, Oleksandr; Skliar, Yurii. Ecological and cenotic features of natural regeneration of forests in the Left-Bank Polissya of Ukraine: *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*; Kyiv Том 15, Изд. 2, (2024): 118-134. **Scopus** . <https://doi.org/10.31548/forest/2.2024.118>
5. Якубенко Б.Є. Фітоценоз. Структура, кількісні та якісні ознаки. / Б.Є.Якубенко, І.М.Григора. К.: Видавничий центр НАУ. 2003. 96 с.
6. Олейнікова О.М. Садові декоративні рослини. Харків : Веста, 2010. 144 с.
7. Федорчук І. В., Гордій Н.М., Козак М.І. Природозберігаючі технології. Конспект лекцій. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025.- 70 с.
8. Козак М.І., Федорчук І.В. Практичні аспекти озеленення малих міст. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів 12-13 березня 2025 року. Секція Природничо-економічних дисциплін. Випуск 24 С. 450-453. [Електронний ресурс] <https://science.kpnu.edu.ua/naukovi-pratsi-vykladachiv/>.
9. Андрій Сасюк, Марина Цибуля, Олександр Бондарчук, Джамал Рахметов, Борис Якубенко, Максим Козак, Андрій Кондратюк. Видовий склад рослин північної частини території Національного природного парку «Мале Полісся» «Об'єкти природно-заповідного фонду України: сучасний стан та шляхи забезпечення ефективної їх діяльності»: *збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції*, (м. Київ, 27-28 червня 2024 р.). С 138 <https://doi.org/10.61584/1-10-2024> [Електронне видання].
10. Федорчук І.В., Козак М.І. Екотоксикологічні особливості ялини звичайної в умовах промислових територій смт. Миропіль Подільські читання-2023: комунікаційні стратегії для реалізації геоecологічних ініціатив та проєктів: *матеріали міжнародної наук.-практ. конф. присвяченої 30-річчю першого набору на спеціальність «Екологія, охорона навколишнього*

середовища та збалансоване природокористування» у Тернопільському національному педагогічному університеті ім. В. Гнатюка (2-3 листопад 2023 р.). За ред. проф. Л.П. Царика. Тернопіль:ТНПУ, 2023. С 71-76.

Електронні ресурси

1. Верещагіна П.Н. Декоративне садівництво та квітникарство: навчальне видання. Курс лекцій/ В.В. Гамаюнова, Л.А. Голубева. Миколаєв. МНАУ. 2014. 43 с.
http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2880/1/Vereshagina_P.DS_K_KL.pdf
2. Фітоценологія з основами синфітосозології URL:
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/16123/1/Фітоценологія.pdf>
3. Каталог дендрофлори України / М.А. Кохно . К.: Фітосоціоцентр, 2011. 241 с.